

Quickscan Wet natuurbescherming

Ontwikkeling perceel Dorpsdijk 12 te Wissenkerke

Rapportnummer: 20190599/rap01
Status rapport: versie 4
Datum rapport: 31 maart 2020

Auteur: V.J. (Valerie) Janssen
Projectleider: P.I. (Pim) Godschalk
Kwaliteitscontrole: P.I. (Pim) Godschalk

Opdrachtgever: Juust B.V.
t.a.v. mevrouw Steenbergen
Goessestraatweg 19
4421 AD Kapelle

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Toetsingskader Wet natuurbescherming	1
1.2.1 Soortenbescherming	1
1.2.2 Bescherming Natura 2000-gebieden	2
1.2.3 Bescherming houtopstanden	2
1.3 Overige gebiedenbescherming	2
1.4 Doel	3
1.5 Kwaliteitsborging	3
1.6 Leeswijzer	3
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	4
2.1 Beschrijving huidige situatie	4
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie	6
3 METHODE	9
3.1 Opzet onderzoek	9
3.2 Literatuuronderzoek	9
3.3 Veldonderzoek	9
4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK	12
4.1 Flora	12
4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)	12
4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)	12
4.4 Algemene broedvogels	13
4.5 Vleermuizen	13
4.6 Grondgebonden zoogdieren	13
4.7 Amfibieën	13
4.8 Reptielen	14
4.9 Vissen	14
4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	15
4.11 Samenvatting resultaten	15
5 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	16
5.1 Inleiding	16
5.2 Flora	16
5.2.1 Effecten	16
5.2.2 Maatregelen	16
5.3 Vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)	16
5.3.1 Effecten	16
5.3.2 Maatregelen	16
5.4 Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (cat. 5)	17
5.4.1 Effecten	17
5.4.2 Maatregelen	17
5.5 Algemene broedvogels	17
5.5.1 Effecten	17
5.5.2 Maatregelen	18
5.6 Vleermuizen	18
5.6.1 Effecten	18
5.6.2 Maatregelen	18
5.7 Grondgebonden zoogdieren	18
5.7.1 Effecten	18
5.7.2 Maatregelen	19
5.8 Amfibieën	19
5.8.1 Effecten	19

5.8.2 Maatregelen	19
5.9 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	19
6 GEBIEDENBESCHERMING.....	21
6.1 Natura 2000	21
6.2 Planologische gebiedenbescherming	22
7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	25
7.1 Soortenbescherming.....	25
7.2 Gebiedenbescherming.....	25

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer, de heer Vrolijk, heeft het voornemen om 11 vakantiewoningen en daarbij behorende voorzieningen op het perceel aan de Dorpsdijk 12 te Wissenkerke te bouwen. Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd.

1.2 Toetsingskader Wet natuurbescherming

1.2.1 Soortenbescherming

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zeeland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zeeland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld:

aardmuis, bastaardkikker/middelste groene kikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat (conform Omgevingsverordening Zeeland 2018, d.d. 16 januari 2019)

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie Zeeland, de uitvoerende instantie is de RUD-Zeeland. De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 Bescherming Natura 2000-gebieden

Via de Wnb is tevens de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep geen significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten van Natura 2000-gebieden mag hebben. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

- Bij plannen op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden kunnen nadelige effecten optreden door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van meer dan 0,00 mol/ha/jr vraagt om een nadere ecologische beoordeling (passende beoordeling) van de gevolgen.
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

1.2.3 Bescherming houtopstanden

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 rijen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of grienden en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente waarbinnen de projectlocatie gelegen is.

1.3 Overige gebiedenbescherming

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

Naast de bescherming van het NNN zijn in sommige provincies tevens weidevogelgebieden (ook wel belangrijke weidevogelgebieden, weidevogelleefgebieden en weidevogelkerngebieden genoemd) aangewezen. Binnen dergelijke gebieden geldt doorgaans (evenals het geval is voor het NNN) het Nee, tenzij-regime.

1.4 Doel

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb (soortenbescherming en bescherming Natura 2000-gebieden) of planologische gebiedenbescherming optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk²?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied en/of binnen het NNN en/of binnen belangrijke weidevogelgebieden?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (voortoets, verslechteringstoets, passende beoordeling en/of Nee, tenzij-toets) noodzakelijk?

1.5 Kwaliteitsborging

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKb. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKb aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. In hoofdstuk 3 wordt de methode, waarop een quickscan soortenbescherming wordt uitgevoerd, beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten. In hoofdstuk 5 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt kort beargumenteerd of een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 7 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.4) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet.

² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Dorpsdijk 12 te Wissenkerke. Binnen het plangebied staan onder andere twee woonhuizen met tuin en één vakantiewoning / accommodatie, zie figuur 2-1. De woningen met tuin en de vakantiewoningen blijven bij het planvoornemen behouden. De overige bebouwingen en (groen)structuren worden hieronder beschreven.

Binnen het plangebied zijn meerdere aaneengesloten schuren en stallen (bebouwing) aanwezig. De bebouwing wordt gebruikt als opslagplek en werkplaats. De buitenzijdes van de bebouwing zijn afgewerkt met hout. De daken zijn afwisselend afgewerkt met dakpannen met daaronder dichte isolatie en/of golfplaten. In de binnenzijde van de schuren/stallen wordt gebruikt voor hooi- en materiaal opslag gebruikt. Ten westen van de bebouwing staat een duiventil met voederplek en zijn verschillende paardenvoorzieningen, zoals een rijbak, aanwezig. Ten noorden van de bebouwing staat op circa 8 meter afstand een stacaravan. Rondom de bebouwing liggen kiezelstenen als bestrating. Binnen het gehele plangebied liggen er op verschillende locaties materialen opgeslagen, zoals hout. In figuur 2-2 is een foto-impressie van de bebouwingen binnen het plangebied opgenomen.

Binnen het plangebied zijn meerdere struwelen aanwezig. In het zuidwesten van het plangebied ligt een bosschage overlopend in struweel met bramen en klimop. De bosschage bestaat uit verschillende (hoge) bomen, waaronder een zwarte els. Ten noordoosten van de bebouwing is struweel met bramen aanwezig. Onder en voor beide struweellocaties liggen materialen, zoals hout en stoeptegels, die gedeeltelijk overgroeit zijn door de klimop en bramenstruiken. Ten oosten naast de stacaravan is struweel met blauwe regen en bramen aanwezig. Tussen en naast het struweel staan een aantal fruitbomen. Het noordelijke gedeelte bestaat voornamelijk uit door paarden begraast grasland met enkele bomen, zoals de paardenkastanje. In het westen staat parallel aan het perceel een rij knotwilgen. Tussen de knotwilgen zijn takkenrillen aanwezig. In de tuin van het woonhuis staan twee coniferen, enkele hagen en struiken die bij het planvoornemen behouden blijven. In figuur 2-3 is een foto-impressie van de groenstructuren binnen en nabij het plangebied opgenomen.

Rondom het plangebied, aan de west, noord- en oostkant, ligt een watergang van circa 1 tot 1,5 meter breed en 0,5-1 meter diep. De watergangen zijn begroeid met riet en lisdodde, heeft geen oeverbeschoeiing en een flauw talud. De rij knotwilgen staan parallel aan de watergang in het westen.

Figuur 2-1. Ligging plangebied (rood omlijnd) met woonhuizen en vakantiehuis met tuin (blauw gestippeld omlijnd). Bron ondergrond: www.google.nl/maps

Figuur 2-2. Foto-Impressie huidige bebouwing binnen het plangebied. Linksboven: meest noordelijke schuur met dichte isolatieplaten en dakpannen; rechtsboven: binnenzijde meest noordelijk schuur; linksonder: meest zuidelijk paardenstal en duiventil; rechtsonder: binnenzijde paardenstal, hooi opslag met veel spinnenwebben.

Figuur 2-3. Foto-impressie huidige groenstructuren plangebied. Linksboven: bosschage, struweel met klimop en bramen en hout- en materiaalopslag in het zuiden van het plangebied; rechtsboven: paardenkastanje en grasland in het noorden van het plangebied; linksonder: fruitbomen, struiken en struweel ten noorden van schuren en nabij stacaravan; rechtsonder: coniferen in tuin woonhuis.

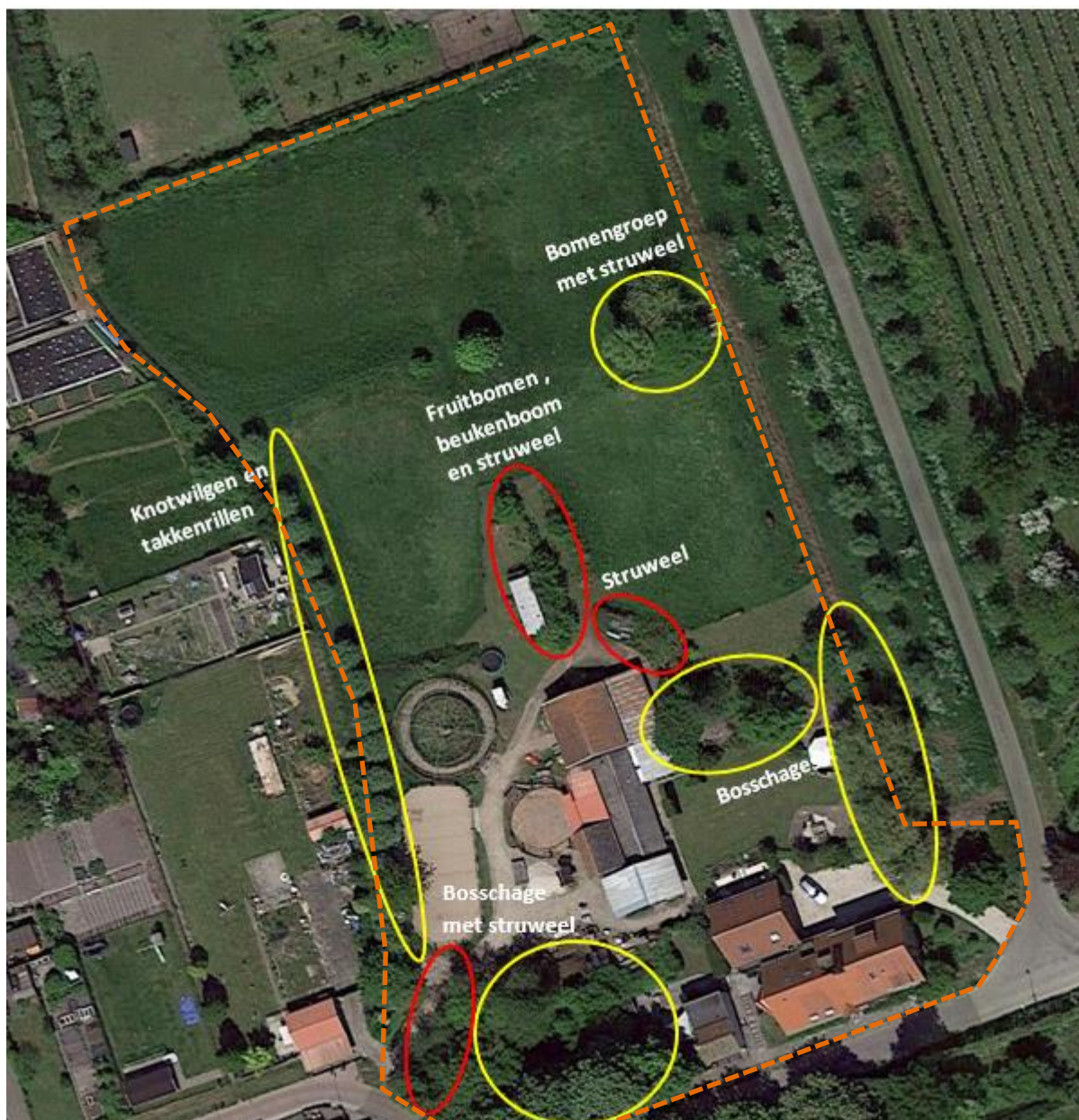
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie

Bij de nieuwe inrichting van het terrein worden er 11 vakantiewoningen over het gehele plangebied gerealiseerd. Tussen de woningen wordt een weg gerealiseerd. Aan de noordkant van het plangebied wordt een (groot) waterreservoir aangelegd. In de zuidwesthoek worden parkeerplaatsen aangelegd.

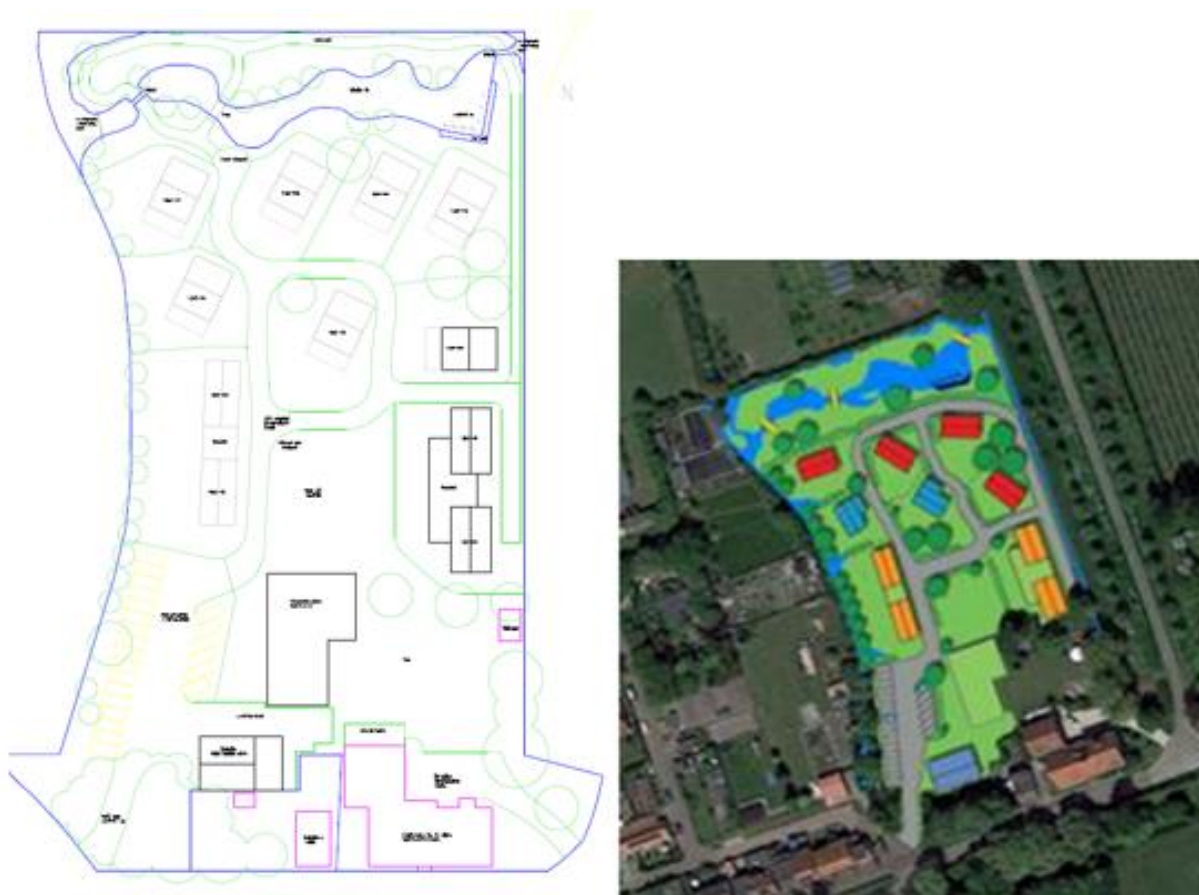
Om deze inrichting te kunnen realiseren moeten de schuren en stallen, de stacaravan, de duiventil en de paardenvoorzieningen worden gesloopt/verwijderd. In figuur 2-4 zijn de aanwezige groenstructuren weergegeven. Bosschages rondom het woonhuis en de bomengroep met struweel ten noorden van het woonhuis blijven behouden. De knotwilgen met tussenliggende takkenrillen worden behouden. De bosschage die overloopt in struweel aan de zuidkant (straatzijde) van het perceel wordt gedeeltelijk gekapt, dit betreft een strook waar een oprit gerealiseerd wordt. De fruitbomen en struweel ten noorden van de stallen worden gekapt en de beukenboom wordt verplaatst. Het terrein moet grotendeels bouwrijp worden gemaakt. Een groot oppervlakte van het huidige grasland wordt

bebouwd en verhard. Het aanwezige hout, snoeihout, tegels en andere materialen worden verwijderd. In figuur 2-5 is het inrichtingsplan van de voorgenomen ontwikkeling weergegeven.

Een planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

Figuur 2-4. Overzicht van aanwezige groenstructuren binnen het plangebied (oranje stippellijn). Groenstructuren die worden gekapt/verplaatst zijn rood omcirkeld, groenstructuren die behouden blijven zijn geel omcirkeld.

Figuur 2-5. Inrichtingsplan voorgenoemen ontwikkeling Dorpsdijk 12 te Wissenkerke.

3 METHODE

3.1 Opzet onderzoek

Een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Er wordt tijdens de quickscan een volledige beoordeling van het plangebied als leefgebied voor beschermde soorten uitgevoerd. Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn in de regel 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

3.2 Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Ten aanzien van flora is een zoekgebied van circa 5 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. Voor fauna is een zoekgebied van circa 3 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. De NDFF is geraadpleegd op 29 september 2019. Hierbij zijn waarnemingen tot 5 jaar terug ingezien.

Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur (handreiking kleine marter in relatie tot soortbescherming) en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.3 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen (deze volgen uit het literatuuronderzoek) tevens in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Op 30 september is het veldbezoek uitgevoerd; hierbij was sprake van droog weer met afwisselende bewolking. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd:

Flora

Het plangebied wordt beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens wordt gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaarrond zichtbaar).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierzwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek bepalen we of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast wordt gezocht naar sporen van jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tenslotte wordt beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast zoeken we ook naar sporen van deze nesten, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen op de grond of muren, territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of binnen het plangebied broedgelegenheid is voor algemene broedvogels zoals winterkoning, heggenmus en vink. Tevens letten we op aanwijzingen voor broedgevallen, zoals territoriale en/of zingende vogels, oude nesten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen worden zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes beschermd.

Voor vleermuizen wordt bepaald of gebouwen en/of bomen in het plangebied geschikt (kunnen) zijn als vleermuisverblijfplaats:

- Gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) gebruiken vaak spouwruimten als verblijfplaats, welke zij bijvoorbeeld via een open stootvoeg of via kieren in de buitenmuur kunnen bereiken. Ook gebruiken ze regelmatig ruimtes achter daklijsten of betimmeringen als verblijfplaats. De geschiktheid van gebouwen wordt beoordeeld op basis van de aanwezigheid van dergelijke structuren. De bebouwing is ook vanuit de binnenzijde geïnspecteerd op aanwezige sporen.
- Boombewonende vleermuizen (o.a. ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) verblijven in holtes, spleten of onder loshangend schors van bomen. Bomen worden met een verrekijker vanaf de grond beoordeeld op aanwezigheid van dergelijke kenmerken.

Tevens wordt tijdens het veldonderzoek bepaald of sprake is van lijnvormige landschapsstructuren die van belang kunnen zijn als vliegroute. Hierbij wordt bepaald of sprake is van doorgaande watergangen en aaneengesloten bomenrijen. Tevens wordt (om de essentie van de vliegroute te bepalen) gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren. Tenslotte wordt bepaald of sprake is van landschapsstructuren (bijvoorbeeld opgaand groen) die van belang kunnen zijn als foerageergebied. Om de essentie van het foerageergebied te bepalen, wordt tijdens het veldbezoek gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied wordt beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren (o.a. eekhoorn, das, kleine marterachtigen), waarbij wordt gelet op sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen, wissels, looppaadjes) en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen. Tevens worden eventuele zichtwaarnemingen genoteerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken voor beschermde amfibieën biedt. Bij aanwezigheid van een potentieel geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd. Bij aanwezigheid van potentieel geschikt landhabitat wordt direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van beschermde amfibieën tussen de vegetatie en op donkere, vochtige plekken (onder stukken hout e.d.).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek wordt gelet op de mogelijke aanwezigheid van geschikt habitat voor reptielen, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden. Indien sprake is van geschikt habitat wordt (bij uitvoering van het veldbezoek in de geschikte periode) direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op eventueel aanwezige individuen (onder takkenhopen e.d.).

Vissen

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of oppervlaktewater (indien aanwezig) geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie. Bij ogenschijnlijke geschiktheid van de watergang voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden (o.a. kevers en tweekleppigen). Hierbij wordt o.a. gelet op de aanwezigheid van waardplanten (voor vlinders), water met geschikte ei-afzetplaatsen (voor libellen) en helder water met een rijke waterbepanting (voor platte schijfhoren). Tijdens het veldbezoek wordt direct gelet op aanwijzingen van gebruik van het plangebied door beschermde ongewervelden (o.a. poppen, vervellingshuidjes, larven, nimfen). Bij aanwezigheid van potentieel geschikte watergang/poel (voor beschermde libellen, waterkevers en platte schijfhoren) wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK

4.1 Flora

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde soort akkerdoornzaad voor komt.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied geschikt is als groeiplaats voor akkerdoornzaad. Akkerdoornzaad heeft als biotoopvoorkeur vochtig bemeste graslanden en bermen, waar het plangebied aan voldoet. Het grasland wordt vanaf april tot en met half oktober door paarden begraast en natuurlijk bemest, wat voor een matig zure en matig voedselrijke bodem zorgt. Het grasland wordt jaarlijks geklepeld en gesleept. Daarnaast is de soort op circa 300-400 meter afstand in de jaren 2015, 2016 en 2018 in de berm van de Dorpsdijk waargenomen. Akkerdoornzaad is een zeer zeldzame soort die voornamelijk in Zeeland, regio Wissenkerke, voorkomt. De bloeiperiode bedraagt juli en augustus. Tijdens het veldbezoek stond de soort niet in bloei en is de soort niet waargenomen. Echter kan de soort door de geschiktheid van het terrein en de waarnemingen in de omgeving niet worden uitgesloten. De paardenweide / grasland is ongeschikt als groeiplaats voor Akkerdoornzaad, echter zijn de bermen en stroken die met het planvoornemen verdwijnen en niet gemaaid worden wel geschikt als groeiplaats voor de soort.

De aanwezigheid van andere beschermde soorten wordt uitgesloten omdat geschikte groeiplaatsen (zoals extensief bewerkte akkers of kalkrijk zand) ontbreken en er geen waarnemingen bekend zijn uit de directe omgeving.

4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4 broedvogels) voorkomen: buizerd en huismus.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er geen geschikte broedplaatsen voor de buizerd aanwezig zijn. Er zijn geen hoge bomen met grote nesten geschikt voor de buizerd in of nabij het plangebied waargenomen.

Uit het veldonderzoek dat het plangebied geschikt is voor nestlocaties, foerageer- en rustgebied van de huismus. De dakplaten zonder dichte isolatie bevatten openingen waar een huismus mogelijk kan broeden. Tijdens het veldbezoek is waargenomen dat de huismussen gebruik maken van de te behouden coniferen, struiken en hagen in de tuin van het woonhuis. Daarnaast maken ze gebruik van de bosschages, de klimop en voederplek van de duiven binnen het plangebied. Overigens is door de eigenaar van het plangebied aangegeven dat er een huismuskolonie onder de dakpannen van de woning aan de zuidzijde van het plangebied aanwezig is. Deze woning blijft bij het planvoornemen behouden.

Het plangebied is geschikt als broedplaats, foerageer- en rustgebied voor de huismus.

4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) voor (kunnen) komen: boerenwaluw, boomkruiper, brilduiker, eider, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiswaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk en zwarte kraai.

Uit het veldonderzoek blijkt dat er geschikte broedplaatsen voor de boerenwaluw aanwezig zijn. Er is één boerenwaluwnest aangetroffen in de schuur. De struiken, struweel en klimop in het plangebied zijn geschikte broedplaatsen voor de koolmees en pimpelmees. Voor de andere voorkomende soorten blijkt dat geen geschikte broedplaatsen aanwezig zijn. Er zijn geen oude bomen met holten of grote nesten aangetroffen. Er zijn geen nesten van huiszwaluwen onder dakranden of nesten op de grond van een eider aangetroffen. De aanwezigheid van andere beschermde nesten van soorten uit deze

categorie worden uitgesloten, omdat geschikte nestlocaties (zoals boomholten of grote nesten) ontbreken en er geen waarnemingen uit de directe omgeving bekend zijn.

Er moet rekening gehouden worden met aanwezigheid van beschermde nestlocaties van broedvogels tijdens de werkzaamheden.

4.4 Algemene broedvogels

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse algemene broedvogels voor (kunnen) komen, waaronder: heggenmus, fazant, fuut, houtduif, kauw, koekoek, kokmeeuw, putter en Turkse tortel.

Uit het veldonderzoek blijkt dat soorten als heggenmus en putter in en nabij het plangebied kunnen broeder in de heggen, struiken en bosschages. Er moet rekening gehouden worden met aanwezigheid van algemene broedvogels de uitvoering van werkzaamheden.

4.5 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde vleermuizen voor (kunnen) komen: ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

Uit het veldonderzoek blijkt dat verblijfplaatsen afwezig zijn. De schuren en stallen bevatten geen naden of kieren. Het dak is dicht geïsoleerd en dakpannen liggen aaneengesloten. De schuren en stallen hebben geen dubbele wand of dak. Tijdens het veldonderzoek zijn er binnen geen sporen van vleermuizen aangetroffen en zijn er veel spinnenwebben zichtbaar. Het grasland in het plangebied is geschikt als foerageergebied. De dijk en bomerij ten oosten van het plangebied zijn geschikte lijnvormige structuren, maar vallen buiten het plangebied.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan met zekerheid worden uitgesloten. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

4.6 Grondgebonden zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voor (kunnen) komen: hermelijn en wezel.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied geschikt is als leefgebied voor deze soorten. Binnen en nabij het plangebied zijn bosschages, struweel, struiken, hagen en takkenrillen aanwezig, zie figuur 2-4. Daarnaast ligt er parallel aan de Keihoogte weg ten oosten van het plangebied een strook van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze strook is toegewezen als kruidenrijk grasland met passief maaibeheer, wat een geschikte strook vormt als leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. De groenstructuren bieden veel dekking voor grondgebonden zoogdieren, waardoor ook muizen als voedselbron te verwachten zijn. Overige beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals de bunzing, egel en konijn, die voor (kunnen) komen zijn vrijgesteld binnen de provincie Zeeland.

Het plangebied is geschikt als voorplantingsgebied en leefgebied voor de hermelijn en wezel.

4.7 Amfibieën

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieën voor (kunnen) komen: rugstreeppad.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied geschikt is als leefgebied van de rugstreeppad. De soort geeft de voorkeur aan een dynamisch milieu, met veel landschapselementen. Het plangebied bevat veel landschapselementen door bosschages, struiken, struweel, open grasland en schuren. Deze elementen worden gebruikt als foerageergebied en winterbiotoop in de landfase van de soort.

Op circa 500 meter ten noorden van het plangebied is de soort 10-15 jaar geleden meerdere malen waargenomen. Een rugstreeppad kan 3-5 km emigreren naar een nieuwe leefgebied.

Het voortplantingsbiotoop van de rugstreeppad zijn doorgaans ondiepe wateren die snel opwarmen. Ten noorden van het plangebied ligt op circa 80 meter een geschikte voortplantingsbiotoop, namelijk een waterplas (zie figuur 4-2). Daarnaast zijn de watergangen rondom het plangebied mogelijk ook geschikt.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad in landfase.

Figuur 4-2. Geschikte waterplas als voortplantingsbiotoop (rood omcirkeld) voor de rugstreeppad ten noorden van het plangebied (rood omlijnd)(bron ondergrond: www.google.nl/maps).

4.8 Reptielen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen voor (kunnen) komen.

Uit het veldonderzoek blijkt daarnaast dat het plangebied ongeschikt is voor beschermde soorten. Er zijn geen broeihopen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde reptielen wordt uitgesloten omdat een geschikt biotoop ontbreekt en er geen waarnemingen bekend zijn uit de directe omgeving.

4.9 Vissen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissen voor (kunnen) komen.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor beschermde soorten. Er zijn geen (diepe) wateren binnen het plangebied aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen kan met zekerheid worden uitgesloten.

4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde ongewervelden voor (kunnen) komen: grote vos.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is als leefgebied van de grote vos. De vlindersoort is een trekvlinder waardoor er geen beschermd leefgebied verwacht wordt. De aanwezigheid van overige beschermde soorten worden uitgesloten omdat een geschikt biotoop ontbreekt en er geen waarnemingen bekend zijn uit de directe omgeving.

4.11 Samenvatting resultaten

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 4-1. Mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten?	
	Ja	Nee
Flora	x	
Broedvogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)	x	
Broedvogels niet jaarrond, inventarisatie gewenst beschermd (cat. 5)	x	
Algemene broedvogels	x	
Vleermuizen	x	
Zoogdieren (grondgebonden)	x	
Amfibieën	x	
Reptielen		x
Vissen		x
Vlinders, libellen en overige ongewervelden		x

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (tabel 4-1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men (in het kader van de zorgplicht) tevens rekening te houden met de (binnen de provincie Zeeland) van bescherming vrijgestelde soorten (o.a. bunzing, konijn en ree).

Doordat reeds duidelijk is dat de beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en vlinders, libellen en overige ongewervelde niet aanwezig zijn binnen het plangebied, worden deze in het vervolg van voorliggende rapportage verder niet behandeld.

5 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

5.1 Inleiding

De onderstaande effectenanalyse en de beschrijving van de maatregelen richten zich op de verbodsbepalingen ten aanzien van de beschermde soorten (Wnb-artikelen, 3.1, 3.5 en 3.10) die mogelijk hun leefgebied hebben binnen het plangebied en de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (Wnb-artikel 1.11) die mogelijk binnen het plangebied voorkomen.

In paragrafen 5.2 t/m 5.8 worden per (mogelijk) aanwezige soortgroep (zie paragraaf 4.11) de mogelijke effecten op beschermde soorten en benodigde maatregelen besproken.

In paragraaf 5.9 worden enkele aanvullende maatregelen (ten aanzien van de zorgplicht én het voorkomen van tussentijdse vestiging van beschermde soorten) beschreven.

5.2 Flora

5.2.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor akkerdoornzaad. Als gevolg van het bouwrijp maken van het plangebied worden groeiplaatsen van deze soorten beschadigd of vernield. Hierdoor is sprake van overtreding van de Wnb artikel 3.10 lid 1c.

5.2.2 Maatregelen

Om uit te sluiten dat akkerdoornzaad in het plangebied voorkomt is een aanvullend onderzoek nodig in de bloeiperiode van de soort. Uit het aanvullend onderzoek moet blijken of de soort binnen het plangebied voorkomt en of aanvullende maatregelen of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Onderzoek naar Akkerdoornzaad moet worden uitgevoerd op drie geschikte locaties die door het planvoornemen verdwijnen.

5.3 Vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

5.3.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor broedplaatsen, foerageer- en rustgebied voor de huismus. Als gevolg van het kappen van bosschages, struiken en struweel en het slopen van de bebouwing is er sprake van beschadiging of vernieling van beschermde broedplaatsen.

5.3.2 Maatregelen

Het foerageer- en rustgebied voor huismussen is als niet essentieel onderdeel van het leefgebied beoordeeld. De coniferen, struiken en hagen rondom het woonhuis blijven behouden en bieden voldoende alternatieve rustplekken. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere landelijke woningen met paarden en/of vee aanwezig. Daarnaast ligt er aan de overzijde van het plangebied een perceel met bomen en struiken. In de omgeving zijn voldoende foerageergebieden vergelijkbaar met het plangebied aanwezig, zie figuur 5-1.

Om uit te sluiten dat er broedlocaties van de huismus onder de daken van de te slopen stallen / schuren aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Uit het aanvullend onderzoek moet blijken of er broedlocaties binnen het plangebied aanwezig zijn en of aanvullende maatregelen of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

Figuur 5-1. Plattegrond met ligging plangebied (rood omlijnd). Rondom en nabij het plangebied zijn veel groenstructuren vergelijkbaar met het grasland in het plangebied zichtbaar (bron ondergrond: www.google.nl/maps).

5.4 Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (cat. 5)

5.4.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor boerenzwaluw in de stallen en de koolmees en pimpelmees in struiken, struweel en klimop.

5.4.2 Maatregelen

Het plangebied is voor de (mogelijk) aanwezige categorie 5-vogels niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedparen gaat. Bovendien zijn in de omgeving voldoende alternatieve nestlocaties te vinden in tuinen en bos in omgeving. De te verwachten soorten zijn daarnaast algemeen in Nederland. Als gevolg hiervan zijn de nesten van categorie 5-broedvogels binnen het plangebied niet jaarrond beschermd. Wel zijn nesten van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd tijdens het broedseizoen. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 5.5.

5.5 Algemene broedvogels

5.5.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels, zoals de heggenmus en putter. Door het planvoornemen worden gedeeltelijk bosschages, struweel en struiken gekapt.

5.5.2 Maatregelen

Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten van bovengenoemde soorten worden verstoord en/of vernield. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Dit aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen en de verstoring slechts van tijdelijke aard is. Verstoring van nesten veroorzaakt derhalve geen overtreding van de Wnb. Door vernieling van nesten wordt de Wnb echter wel overtreden.

Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wnb (als gevolg van vernieling van vogelnesten) worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden:

- Werkzaamheden buiten het reguliere broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) uitvoeren. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode 15 maart t/m 15 juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Het is mede afhankelijk van weersomstandigheden of ook buiten deze periode wordt gebroed door vogels. Derhalve dient men voorafgaande aan het werk contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen.
- Indien de werkzaamheden in het reguliere broedseizoen uitgevoerd dienen te worden:
 - o voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de bomen, struiken en andere beplanting rooien. Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen;
 - o als de bomen, struiken en andere beplanting niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: voorafgaand aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren. Broedgevallen worden tijdens deze controle gemarkeerd en tijdens de werkzaamheden ontzien.
Het kan noodzakelijk zijn om gedurende de werkzaamheden periodiek controles uit te voeren op broedgevallen van vogels in plaats van een éénmalige controle. Dit is vooral van toepassing als langdurig werkzaamheden in het reguliere broedseizoen worden uitgevoerd.

5.6 Vleermuizen

5.6.1 Effecten

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Door het planvoornemen komt het grasland als foerageergebied te vervallen.

5.6.2 Maatregelen

De foerageergebieden binnen het plangebied betreffen geen essentiële foerageergebieden vanwege een groot aanbod aan geschikte alternatieven in de omgeving, zie figuur 5-1. Daarnaast hebben de werkzaamheden nauwelijks invloed op de kwaliteit en kwantiteit van het foerageergebied van vleermuizen, omdat er veel groene elementen blijven behouden of terugkeren. Een nader onderzoek of ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

5.7 Grondgebonden zoogdieren

5.7.1 Effecten

Het plangebied is mogelijk geschikt als functioneel leefgebied voor de hermelijn en wezel. Afhankelijk van de omvang van de ingreep heeft het aantasting en/of vernieling van vaste voortplanting- of rustplaatsen tot gevolg. Hiervan is sprake als de bosschages, struweel en struiken worden gekapt. Hierdoor is sprake van overtreding van de Wnb artikel 3.10.

5.7.2 Maatregelen

Uit nader onderzoek moet blijken wat de functie van het plangebied voor de hermelijn en wezel is. Na afronding van het ecologisch onderzoek worden voorzorgsmaatregelen opgesteld en wordt aangegeven of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

5.8 Amfibieën

5.8.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor rugstreeppad. Als gevolg van het bouwrijp maken van het plangebied, verwijderen van groenstructuren en weghalen van houtstapels wordt de mogelijke verblijfplaats van de soort verstoord, vernietigd en worden mogelijk rugstreeppadden gedood. Dit leidt tot overtreding van artikel 3.5.

5.8.2 Maatregelen

Om verstoring van verblijfplaatsen van de rugstreeppad uit te sluiten kan een nader onderzoek uitgevoerd worden naar aanwezigheid van voortplantingsplaatsen binnen 300-500 m van het plangebied uitgevoerd worden. Indien er geen verblijfplaatsen aanwezig zijn, is er geen ontheffingsaanvraag nodig.

Een alternatieve maatregel is om de werkzaamheden buiten de winterperiode uit te voeren en voldoende geschikte winterverblijven aan te bieden. De mogelijke voortplantingsbiotopen vallen buiten het plangebied. Een geschikte periode voor werkzaamheden is daardoor de maanden april en mei, wanneer de soort zich in het voortplantingsbiotoop bevindt. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de afronding van het grondwerk voor de winterperiode. Geschikte winterbiotopen, zoals de strook bij de knotwilgen en bosschage in het zuiden, worden behouden en hier worden geen werkzaamheden uitgevoerd.

Bij het uitvoeren van deze maatregel moet rekening gehouden worden met plassen vorming binnen het plangebied tussen maart en mei. De aanwezigheid van ondiepe plassen in het voortplantingsseizoen kan tot gevolg hebben dat de soort permanent binnen het plangebied aanwezig is en geen werkzaamheden in het voortplantingsseizoen kunnen worden uitgevoerd. Als deze werkwijze wordt aangehouden is er geen ontheffingsaanvraag nodig.

5.9 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen, zijn de volgende maatregelen geformuleerd:

- Aanwezige beplanting binnen het plangebied (met name bomen en struiken) zoveel mogelijk behouden;
- Werken van één kant af om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- Enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen.
- In mogelijk leefgebied: jonge hazen/egels uit werkgebied verplaatsen.

Om tussentijdse vestiging van beschermde (pionier)soorten te voorkomen, zijn nog enkele aanvullende voorzorgsmaatregelen geformuleerd:

- Voorkomen dat er op het bouwterrein natte laagtes of bandensporen overblijven, dit is geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad;
- Vorming van grote zandhopen voorkomen; dit vormt geschikt landhabitat voor de rugstreeppad en (bij aanwezigheid van steile kanten) een geschikte broedlocatie voor oeverzwaluwen;

- Voorkomen dat er ten tijde van de werkzaamheden vogels van pioniersituaties gaan broeden (bijvoorbeeld de kleine plevier en scholekster). Hiertoe dient bij voorkeur buiten het broedseizoen te worden gewerkt (zie tevens paragraaf 5.4). Indien dit niet mogelijk is, dienen (vanaf de start van het broedseizoen) maatregelen te worden genomen om het terrein broedvrij te houden (gebruik van linten, regelmatige betreding door man met hond e.d.).

6 GEBIEDENBESCHERMING

6.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (zie figuur 6-1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met habitat- en vogelrichtlijn ligt op circa 650 meter afstand. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling op enige afstand (zie figuur 6-1) van beschermde Natura 2000-gebieden plaatsvindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

Figuur 6-1. Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/GoogleMapsZoek2.aspx>

Voor de beoordeling van stikstofeffecten is het van belang te vermelden dat het Programma Aanpak Stikstof eind mei 2019 is vernietigd. Zodoende kan men niet meer aansluiten bij de PAS en vragen alle projecten die binnen Natura 2000-gebieden een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol N/ha/j tot gevolg hebben om vervolgstappen.

Het is mogelijk dat het project een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/j in Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft. Het project kan middels inzet van werktuigen tijdens sloop- en bouwwerkzaamheden voor een toename aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden veroorzaken en zodoende het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats in gevaar brengen. Ook in de gebruiksfase kan uitstoot van verwarmingsketels en de verkeersaantrekkende werking een toename in depositie veroorzaken.

Middels een stikstofberekening dient onderzocht te worden of sprake is van een toename in de stikstofdepositie (> 0,00 mol N/ha/j). Indien dit het geval is, dient een Passende Beoordeling te worden uitgevoerd. In een Passende Beoordeling worden de ecologische gevolgen uitgebreid onderzocht en

gewogen tegen de instandhoudings-doelstellingen van de Natura 2000-waarden waarop de stikstofdepositie plaatsvindt. Een eventuele alternatieve oplossingsrichting is salderen. Bij salderen wordt (bijvoorbeeld middels overname van rechten van oude bedrijven) de toename in stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied per saldo op 0,00 mol N/ha/j gehouden. Indien in de Passende Beoordeling wordt geconcludeerd dat significant negatieve effecten kunnen optreden, dient een vergunning bij de provincie Zeeland te worden aangevraagd. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de te nemen vervolgstappen bij een te hoge depositie onderhevig zijn aan wetsveranderingen en politieke besluiten, en dus in de nabije toekomst kunnen veranderen. Er is nog veel onduidelijk sinds de PAS is vernietigd.

Op basis van bovenstaande is een Natura 2000-voortoets niet van toepassing. Er dient wel stikstofberekening (bijvoorbeeld middels gebruik van AERIUS) te worden uitgevoerd.

6.2 Planologische gebiedenbescherming

Het plangebied grenst direct aan onderdelen van het NNN, de dijken Noord-Beveland, zie figuur 6-2. Deze onderdelen hebben als functie het behoudt van bestaand natuur, zoals knotbomen en kruidenrijk- en faunarijkgasland. Het plangebied valt niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied.

In de natuur- en landschapsdoelen van de provincie Zeeland is beschreven dat bestaande natuur, waar de dijken van Noord-Beveland onder vallen, een hoge natuurwaarden hebben en ze genieten wettelijke bescherming via de provincie Zeeland. De natuurwaarde wordt behouden door middel van beheermaatregelen. Voor de dijken van Noord-Beveland geldt het beheertypen kruiden- en faunarijkgasland (N12.02). De voorgenomen ruimtelijke ingreep leidt niet tot directe invloeden op de natuur- en landschapsdoelen voor de dijken van Noord-Beveland. Het beheer van de NNN kan door de ingreep gehandhaafd worden.

Figuur 6-2. Ligging plangebied ten opzichte van onderdelen van de NNN: dijken van Noord-Beveland.
Bron: Atlas van provincie Zeeland (<https://flamingo.bij12.nl/zeeland-kaarten-viewer//app/AtlasZeeland>), geraadpleegd op 16-10-2019.

Mogelijk dat bij/rondom de nieuw te plaatsen gebouwen aan de dijkzijde verlichtingspunten komen. Dit kan leiden tot een toename van verlichting van de bloemrijke dijkberm, met mogelijk negatieve gevolgen voor insecten en daarop foeragerende dieren, zoals vleermuizen. In het inpassingsplan is echter voorzien in afscherming van deze gebouwen (en daarmee lichtpunten) door extra beplanting

(hagen/struweel) toe te passen. Zie hiervoor de roze gearceerde delen in figuur 6-3. Hierdoor wordt een toename van verlichting van de dijkberm voorkomen, zodat er geen negatieve effecten zijn op het beheertype kruiden- en faunairijk grasland en insecten- en diersoorten die daarvan gebruik maken.

Op basis van bovenstaande is toetsing aan de planologische gebiedenbescherming van het NNN niet van toepassing, omdat er geen externe werking is.

Figuur 6-3. Detail landschappelijke inpassing van het planvoornemen. De smalle roze lijnen geven een bosschage/struweel aan die de nieuwe gebouwen afschermen van de dijk(berm).

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 Soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
Akkerdoornzaad, algemene broedvogels, wezel, hermelijn en rugstreeppad.

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
De werkzaamheden leiden mogelijk tot: 1) verstoring en vernietiging van geschikt gebied voor akkerdoornzaad; 2) verstoring en vernietiging van jaarrond beschermde (cat. 1 t/m 4) broedvogels; 3) verstoring en vernietiging van niet jaarrond beschermende (cat. 5) en algemene broedvogels; 4) vernietiging van vaste rust en verblijfplaatsen van de hermelijn en wezel; 5) verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen van de rugstreeppad.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
Door de omvang van de werkzaamheden is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar de volgende soorten:

- Aanwezigheid van akkerdoornzaad
- Aanwezigheid van broedplaatsen huismus
- Aanwezigheid rust- en verblijfplaatsen hermelijn en wezel
- Aanwezigheid leefgebied rugstreeppad **of** uitvoeren alternatieve maatregel waarbij werkzaamheden in voortplantingsperiode (april en mei) worden gestart, plasvorming op het terrein wordt voorkomen en een aantal geschikte verblijfplaatsen behouden blijven.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

In tabel 7-1 (zie volgende pagina) zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen opgenomen.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Gezien de omvang van de ingreep dient nader onderzoek naar akkerdoornzaad, hermelijn, wezel en rugstreeppad uit te wijzen of de ingreep ontheffingsplichtig is. Voor de overige soortgroepen geldt dat wanneer de beschreven voorzorgsmaatregelen worden aangehouden hiervoor geen ontheffing noodzakelijk is.

7.2 Gebiedenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Lig het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen een belangrijk weidevogelgebied?

Het plangebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied, onderdelen van de NNN en/of weidevogelgebied. Nabij het plangebied ligt op circa 650 meter afstand Natura 2000-gebied Oosterschelde. Het plangebied grenst direct aan onderdelen van de NNN, namelijk de dijken van Noord-Beveland.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
Negatieve effecten, zoals de uitstoot van stikstof op een Natura 2000-gebied, kunnen niet bij worden uitgesloten. Hiervoor is een stikstof berekening noodzakelijk middels het programma AERIUS. Overige negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, doordat middels beplanting het terrein afgeschermd wordt van de dijk.

G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Een stikstofberekening voor de invloed van werkzaamheden op een Natura 2000-gebied is noodzakelijk. Een nadere toetsing aan het NNN is niet noodzakelijk.

Tabel 7-1. Overzicht benodigde voorzorgsmaatregelen.

(Mogelijk) aanwezige soort(groep)en	Benodigde voorzorgsmaatregelen t.a.v. soorten met aanvullend beschermingsregime (art. 3.1, 3.5 en 3.10)
Flora	Nader onderzoek naar het voorkomen van akkerdoornzaad op de niet gemaaide stroken op het perceel (zoals het gebied rondom de fruitbomen) om te bepalen of de ingreep ontheffingsplichtig is.
Vogels	- Nader onderzoek naar broedplaatsen huismus om te bepalen of de ingreep ontheffingsplichtig is. - Werken buiten het broedseizoen (half maart t/m half juli) - Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden: - voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de struiken en bomen rooien. Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog; - als de struiken en bomen niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren.
Grondgebonden zoogdieren	Nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied door hermelijn of wezel om te bepalen of de ingreep ontheffingsplichtig is.
Amfibieën	Nader onderzoek naar aanwezige winterbiotoop van de rugstreeppad om te bepalen of de ingreep ontheffingsplichtig is <u>OF alternatieve maatregel: werkzaamheden starten in de voortplantingsperiode (april-mei), plasvorming binnen het plangebied voorkomen en een aantal geschikte winterverblijfplaatsen behouden.</u>
Aanvullende voorzorgsmaatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	
- Aanwezige beplanting binnen het plangebied zoveel mogelijk behouden (met name bomen en struiken); - Werken van één kant af om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten; - Enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen; - In mogelijk leefgebied; jonge hazen/egels uit werkgebied verplaatsen - Voorkomen dat er op het bouwterrein natte laagtes of bandensporen overblijven, dit is geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad; - Vorming van grote zandhopen voorkomen; dit vormt geschikt landhabitat voor de rugstreeppad en (bij aanwezigheid van steile kanten) een geschikte broedlocatie voor oeverwaluizen; - Voorkomen dat er ten tijde van de werkzaamheden vogels van pioniersituaties gaan broeden (bijvoorbeeld de kleine plevier en scholekster). Hiertoe dient bij voorkeur buiten het broedseizoen te worden gewerkt (zie tevens paragraaf 5.4). Indien dit niet mogelijk is, dienen (vanaf de start van het broedseizoen) maatregelen te worden genomen om het terrein broedvrij te houden (gebruik van linten, regelmatige betreding door man met hond e.d.); - Een ecooloog raadplegen en melden wanneer onverwacht andere beschermde soorten worden aangetroffen.	